

KRAJSKÝ ÚŘAD
Pardubického kraje
odbor kultury, sportu a cestovního ruchu

Spisová zn.: SpKrÚ – 66992/2020 OKSCR OKPP

Číslo jednací: KrÚ – 84894/2020 OKSCR OKPP

Vyřizuje: Ing. Milan Mariánek, úsek památkové péče

Telefon: 466 026 169

E-mail: milan.marianek@pardubickykraj.cz

Datum: 20.11.2020

Národní kulturní památka Zámek s opevněním v Pardubicích – Studie vybudování návštěvnického centra a stálých expozic v č. p. 3.

R O Z H O D N U T Í

Účastník řízení:

Pardubický kraj, sídlo: Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice, zastoupený správcem nemovitosti: Východočeské muzeum v Pardubicích, sídlo: Zámek 2, 530 02 Pardubice

Krajský úřad Pardubického kraje, odbor kultury, sportu a cestovního ruchu, oddělení kultury a památkové péče (dále jen příslušný orgán), obdržel dne 11.09.2020 žádost Východočeského muzea v Pardubicích, sídlo: Zámek 2, 530 02 Pardubice o vydání závazného stanoviska k záměru vybudování návštěvnického centra a stálých expozic v hospodářských budovách č. p. 2 a 3 a jejich okolí zámku s opevněním v Pardubicích. V žádosti se navrhuje provedení bouracích a stavebních prací ve všech podlažích včetně bouracích zásahů do obvodového zdiva a stropů. Dále vybudování nových schodišť na valy, úpravy ploch navazujících na budovu, výměnu oken se změnou členění, osazení dřevěných okenic. Na střeše se navrhuje umístění vikýřů tvaru volského oka a hmotového výstupku u východní fasády objektu. Odtěžení terénu u trafostanice pro umístění stojanu na kola a kontejner na odpad. Záměr výsadby stromů na velkém nádvoří. Nové vstupní otvory na vnějších fasádách včetně schodiště ke vstupu na jižní fasádě do velkého nádvoří. Úprava vnějšího pláště exteriérového výtahu při severní zdi objektu. Návrh stavebních úprav terénu při severní obvodové zdi – doplnění kamenných teras ve dvou výškových úrovních (dva stupně) v ploše stávající neupravené pojezdové plochy s novou parkovou a relaxační úpravou a další práce. Žádost dále obsahovala architektonickou studii „Zámek Pardubice - Vybudování návštěvnického centra a stálých expozic“, kterou vypracovali Ing. arch. Petr Všetěčka, Ing. arch. Tereza Novotná, Ing. Robert Václavík, v červenci 2020, doklady prokazující vlastnictví a oprávnění k zastupování právnické osoby.

V průběhu správního řízení, dne 13.11.2020 učinil žadatel, jenž je jediným účastníkem řízení, podání, kterým zúžil předmět své žádosti podle § 45 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. V této písemnosti se uvádí, že: „předmětem žádosti nejsou nadále tyto práce obsažené v architektonické studii:

- ubourání severní nosné zdi v 1. PP (m. č. 3-003 dle SHP),
- zasypaní sklepa v 1. PP (m. č. 3-001 dle SHP),
- odstranění části či celku stropu v m. č. 3-218,
- nové příčné schodiště propojující nově navrhovanou parkovou úpravu v ploše stávající neupravené pojezdové plochy při severní obvodové zdi objektu s procházkovým okruhem po severním obvodu zámeckých valů,
- osazení dřevěných okenic na dřevěné okenní výplně jižní průčelí směrem do velkého nádvoří v úrovni 1. a 2. NP (místnosti 3-118 a 3-217), změna členění oken na okna bez členění v 1. NP této fasády (místnost 3-119),
- realizace hmotového výstupku ve střešní krajině východní fasády objektu,
- odstranění terénu u trafostanice pro umístění stojanu na kola a kontejner na odpad,
- v 1. NP – ubourání části nosné zdi a nenosného zdiva v m. č. 3-116 a bourací zásahy do obvodového zdiva (m. č. 3-117 a 3-118).“

Zúžení předmětu žádosti odůvodnil žadatel tím, že: „Tyto práce nejsou v podobě posuzované ve studii aktuálně uvažovány k realizaci, proto žadatel upouští od jejich povolení závazným stanoviskem.“

Příslušný orgán k uvedené žádosti podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen památkový zákon), a v souladu se zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává toto

z á v a z n é   s t a n o v i s k o .

V souladu s ustanovením § 14 odst. 3 památkového zákona je **příprava předmětných prací** v rozsahu navrženém a zúženém žadatelem z hlediska zájmů státní památkové péče **přípustná** za dodržení následujících podmínek:

1. V dalším stupni projektové dokumentace dojde k přesnější specifikaci návrhu umístění stromů do prostoru nádvoří. Bude navržen druh, celková výška, rozměry koruny a přesné umístění stromů. Tento návrh bude zpracován včetně vizualizací pohledů z několika míst, např. z místa příchodu na zámecké nádvoří, vchodů do budov, prostor parkánu a několika míst na zámeckých valech apod. Tyto pohledy musí směřovat jak k budově č. p. 3, tak k budově zámku č. p. 1. Teprve na základě takto zpracovaných podkladů bude příslušným orgánem definitivně rozhodnuto o přípustnosti či nepřípustnosti této úpravy.
2. V dalším stupni projektové dokumentace musí být podrobně zdůvodněna nutnost zřízení nových vstupních otvorů do budov, včetně schodiště k novým dveřím u jižní fasády.

3. V dalším stupni projektové dokumentace musí být podrobně specifikováno materiálové a konstrukční řešení vnějšího pláště exteriérového výtahu u severní stěny.
4. Nové schodiště na SV rondel může být navrženo pouze z lehké demontovatelné konstrukce, která nebude destruktivně zasahovat do tělesa zemního valu, případně přírodně upraveného tvaru svahu, bez nutnosti hloubení základových konstrukcí.
5. V průběhu zpracování dalších stupňů projektové dokumentace zajistí účastník řízení průběžné konzultace mezi jejich autorem, příslušným orgánem a odbornou organizací státní památkové péče.

O d ů v o d n ě n í

Příslušný orgán státní památkové péče pro národní kulturní památky provedl řízení k žádosti Východočeského muzea v Pardubicích, sídlo: Zámek 2, 530 02 Pardubice, o vydání závazného stanoviska k záměru vybudování návštěvnického centra a stálých expozic v hospodářských budovách č. p. 2 a 3 a jejich okolí zámku s opevněním v Pardubicích. Žádost obsahovala architektonickou studii „Zámek Pardubice - Vybudování návštěvnického centra a stálých expozic“, kterou vypracovali Ing. arch. Petr Všetečka, Ing. arch. Tereza Novotná, Ing. Robert Václavík, v červenci 2020, doklady prokazující vlastnictví a oprávnění k zastupování právnické osoby. Tímto podáním došlo k zahájení správního řízení podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád).

Zámek s opevněním v Pardubicích byl prohlášen národní kulturní památkou nařízením vlády ČR č. 50/2010 Sb., ze dne 08.02.2010, o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, s účinností od 01.07.2010. Je evidován v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky pod rejstříkovým číslem 355.

Ve smyslu ustanovení § 14 odst. 6 památkového zákona bylo ve věci vydáno písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Pardubicích (dále jen NPÚ) pod číslem jednacím NPÚ – 361/79659/2020, vypracované Mgr. Ivanou Panochovou, PhD. dne 30.10.2020. Ve vyjádření je konstatováno, že zamýšlené práce nejsou v souladu s veřejným zájmem ochrany kulturněhistorických hodnot.

Ve vyjádření jsou specifikovány konkrétní části návrhu, které NPÚ považuje za nepřijatelné, protože představují razantní, destruktivní a nevratné zásahy do historické matérie budovy a do jejího vnějšího vzhledu. Tyto zásahy spočívají v odstraňování částí svislých a vodorovných konstrukcí, odtěžení terénu, osazení nových prvků na fasády, střechy a svahy valu a výsadba stromů do prostoru dlážděného nádvoří. Dále je ve vyjádření specifikována skupina prací, se kterými NPÚ vyjadřuje souhlas, v některých

případech podmíněný. Jedná se o zřízení vikýřů, nové vstupy do objektu, úpravy v prostoru severně od budovy včetně nového architektonického pojetí tělesa výtahu a nové schodiště na SV rondel.

Žadateli byla v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro závazné stanovisko; ten tuto možnost využil. Ve svém vyjádření, doručeném příslušnému orgánu dne 13.11.2020, zúžil předmět žádosti o naprostou většinu prací označených NPÚ jako nepřijatelné. Ve druhé části tohoto podání se zabýval argumentací pro realizaci návrhu umístění stromů na zámeckém nádvoří, tedy proti jedinému požadavku označenému NPÚ za nepřijatelný. Tato argumentace spočívá v tvrzení, že NPÚ vycházel pouze z dokumentace pořízené ve 20. století a nezohlednil možnou proměnlivost situace ve starších historických obdobích. Další argumenty poukazují na mezinárodní závazky České republiky v oblasti ochrany klimatu.

Při posuzování žádosti příslušný orgán vycházel ze skutečnosti, že budovy č. p. 2 a 3 jsou velmi hodnotnou částí národní kulturní památky. Její hodnoty vyhodnotil příslušný orgán zejména ze stavebně historického průzkumu vypracovaného F. R. Václavíkem, M. Waskovou a J. Slavíkem v roce 2010. Z něj vyplývají zejména historické, urbanistické, architektonické a řemeslné hodnoty, které tvoří základní kostru památkových hodnot budov a na ně navazujících prostor, jež jsou předmětem správního řízení.

Další úvahy příslušného orgánu směřovaly v otázce, zda je možno připustit další přípravu prací podle studie, o které NPÚ uvedl, že není v souladu s veřejným zájmem. Na základě skutečnosti, že účastník řízení vzal zpět naprostou většinu navržených zásahů, které podle NPÚ představují nevhodný zásah do památkových hodnot, dospěl k závěru, že u zbývajících částí návrhu je možno vyslovit připustnost s další přípravou těchto prací. Ve výroku tohoto rozhodnutí podmínil další přípravu prací na základě požadavků stanovených odbornou organizací státní památkové péče i s ohledem na to, že účastník řízení ve svém vyjádření tyto požadavky nijak nerozporoval. Jediným sporným bodem zůstává výsadba stromů na nádvoří. V tomto případě příslušný orgán ve výroku připustil další přípravu těchto prací, protože samotná příprava nemůže památkové hodnoty nijak ohrozit. V podmínce č. 1 určuje náležitosti podrobnější dokumentace budoucího návrhu tak, aby z ní bylo možno relevantně vyhodnotit zásah do chráněného zájmu, tedy do prezentace architektonických hodnot celého zámeckého areálu.

Podmínky č. 2 a 3 byly vysloveny z důvodu nutnosti ještě v dalším stupni projektové dokumentace posoudit potřebu uživatele památky na rozšíření některých oken na dveře a zřízení novotvaru u severní fasády objektu č. p. 2. Studie nijak neodůvodňuje potřebu realizovat naznačené řešení. Příslušný orgán předesílá, že případná realizace neznamená nijak zásadní zásah do památkových hodnot, ale tento zásah nebude nulový. Proto požaduje, aby v dalším stupni projektování byla podrobněji zdůvodněna provozní nutnost tyto prvky realizovat. Bude tedy záležet na stupni provozní nutnosti a také na úrovni architektonického návrhu, zda ve finále bude rozhodnuto o připustnosti realizace těchto návrhů.

Návrh zřízení nového schodiště na severovýchodní rondel valového opevnění vyplývá také z provozních požadavků uživatele objektu a má za účel zvýšení návštěvnického komfortu. Na rozdíl od druhého schodiště, navrženého ve středu severního valu, není situováno v pohledově dominantní poloze, proto nebylo NPÚ

označeno za nepřijatelné. Protože zemní val pardubického zámku je jedinečně dochovanou ukázkou renesančního fortifikačního stavitelství, není přípustné do něj destruktivně zasahovat. Z tohoto důvodu byl vysloven požadavek na takové konstrukční řešení, které omezí zásahy do tělesa zemního valu na nezbytné minimum.

Konzultace požadované v podmínce č. 5 byly stanoveny na základě § 14 odst. 7 památkového zákona.

Příslušný orgán v průběhu správního řízení posuzoval žádost z hlediska jejího souladu s platnými právními předpisy. Při vyhotovení závazného stanoviska vycházel z předložené žádosti a její přílohy, písemného vyjádření NPÚ, stavebně historického průzkumu budov č. p. 2, 3 a 4 a znalosti místních poměrů. Na základě vyhodnocení podkladů a výše popsaných úvah dospěl k závěru, že další příprava prací, které po zúžení podání zůstaly předmětem žádosti, je přípustná.

P o u č e n í o o d v o l á n í

Proti tomuto rozhodnutí se lze podle §§ 81 až 83 správního řádu odvolat do 15 dnů ode dne jeho doručení k Ministerstvu kultury České republiky, a to podáním učiněným u Krajského úřadu Pardubického kraje, oddělení kultury a památkové péče.

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

Mgr. Milan Novák
vedoucí odboru

Na vědomí:
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Pardubicích